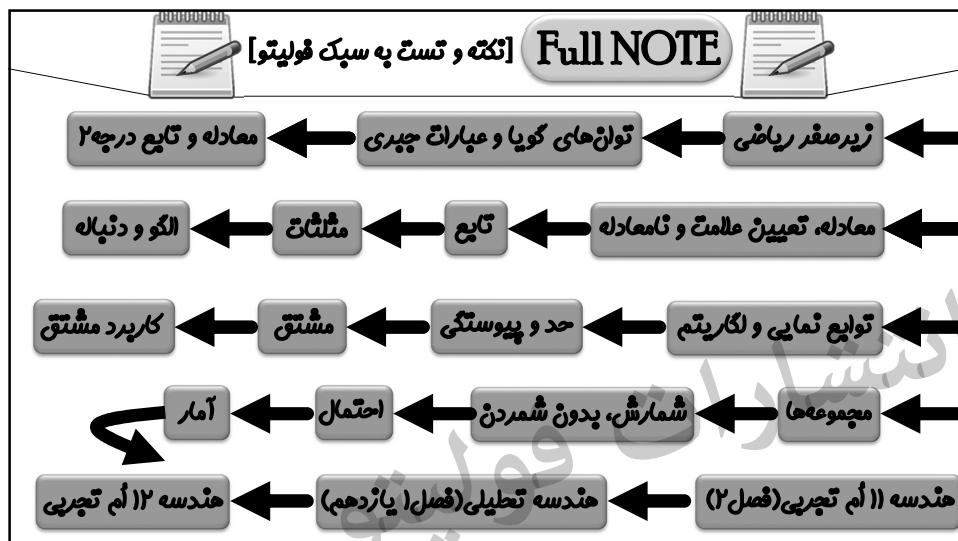

پیش نیازها: زیر صفر + توان های گویا
عبارات جبری + معادله و تابع درجه ۲

معادلات و نامعادلات

Equations
 $x = 4 + 8$
Inequalities
 $1 - 1 > 4 - 6$
Function
 $y = 3x - 2$

معادله گویا

جمع و تفریق چند عبارت گویا

$$\frac{x}{10} + \frac{1}{x-1} = \frac{x+1}{2x-2} \rightarrow \frac{x}{10} + \frac{1}{x-1} - \frac{x+1}{2(x-1)} = 0 \rightarrow 10(x-1) \cdot \frac{x}{10} + 10(x-1) \cdot \frac{1}{x-1} - 10(x-1) \cdot \frac{x+1}{2(x-1)} = 0$$

$$\rightarrow \frac{x^2 - x + 10 - 5x - 5}{10(x-1)} = 0 \rightarrow \frac{x^2 - 6x + 5}{10(x-1)} = 0 \rightarrow \begin{cases} x=1 \text{ (X)} \\ x=5 \text{ (✓)} \end{cases}$$

روش حل: همه ی عبارات یک طرف ← مخرج مشترک ← صورت برابر صفر ← فاینال چک!

روانش حل: همه ی عبارات یک طرف ← مخرج مشترک ← صورت برابر صفر ← فاینال چک!

پایان راه های درست آمده را چک میکنیم تا مخرج کسری را صفر نکلند!

FINAL CHECK

معادلات و نامعادلات

۱. یازدهم معادلات گویا

۲. یازدهم معادلات گنگ

۳. دهم تعیین علامت

۴. دهم نامعادلات

بودجه بندی این فصل در کنکور: رشته ریاضی (اسوال) | رشته تجربی (۲ سوال)

T ریشه کوچک تر معادله $\frac{2x-1}{x^2-1} + \frac{x-2}{x^2+x-2} = \frac{6x}{x^2+3x+2}$ کدام است؟

$\frac{2}{3}(1) \checkmark$ $-\frac{1}{3}(4)$ $\frac{1}{3}(3)$ $-\frac{2}{3}(2)$

A

T حاصل ضرب جواب های معادله $\frac{2x}{x-2} + \frac{x+3}{x+2} = \frac{a}{x^2-4}$ برابر با $-\frac{2}{3}$ است. قدرمطلق تفاضل جواب ها کدام است؟ $\frac{5}{3}(1)$ $\frac{3}{5}(3)$ $\frac{7}{3}(2) \checkmark$ $\frac{3}{7}(4)$

A

T اگر $x=4$ یک ریشه از معادله $\frac{5}{x+6} = 2 - \frac{a}{x+2}$ بوده و α و β ریشه های دیگر آن باشد، حاصل $\alpha\beta^{-2} + \alpha^{-2}\beta$ کدام است؟ $\frac{-61}{400}(1) \checkmark$ $\frac{59}{400}(2)$ $\frac{-59}{400}(3)$ $\frac{61}{400}(4)$

A

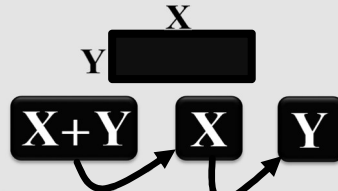
کاربرد معادلات گویا

۱ شعبون تو A ساعت
رمضون تو B ساعت
باهم در H ساعت

$\frac{1}{H} = \frac{1}{B} + \frac{1}{A}$

مehوش یک انباری را به تنهایی در ۷ ساعت رنگ می کند. اگر با پرویش دونفره با هم کار کنند، انباری را در ۶ ساعت رنگ می کند. اگر پرویش به تنهایی کار کند، چند ساعته انباری را رنگ می زند؟

۲ مستطیل طلایی متناسب ترین مستطیل در دنیای ریاضیات که نسبت طول به عرضش برابر $\frac{1+\sqrt{5}}{2}$ (مردور ۱.۶۲) می باشد که به این نسبت، نسبت طلایی گفته می شود:

$$\frac{X+Y}{X} = \frac{X}{Y}$$

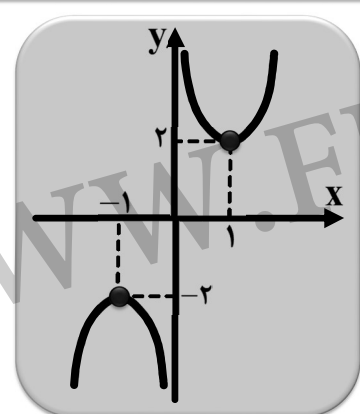
$Y=1 \rightarrow \frac{X+1}{X} = \frac{X}{1} \rightarrow X^2 - X - 1 = 0 \rightarrow X = \frac{1-\sqrt{5}}{2} \otimes X = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$

T اگر محیط یک مستطیل $16+8\sqrt{5}$ باشد و نسبت طلایی در این مستطیل برقرار باشد. اختلاف طول و عرض این مستطیل کدام است؟ $\checkmark$ (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۸ (۴) $\frac{\sqrt{5}-1}{2}$

A

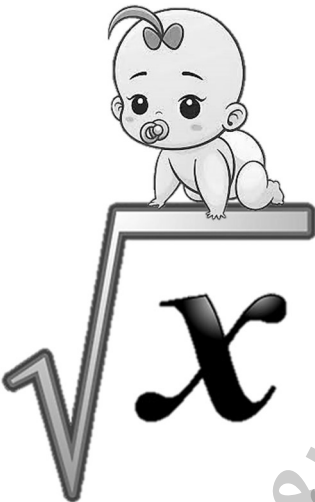
همه چیز درباره $f(x) = x + \frac{1}{x}$

- ۱ if $x > 0 \leftrightarrow x + \frac{1}{x} \geq 2$
- ۲ if $x < 0 \leftrightarrow x + \frac{1}{x} \leq -2$
- ۳ if $x = 1 \leftrightarrow x + \frac{1}{x} = 2$
- ۴ if $x = -1 \leftrightarrow x + \frac{1}{x} = -2$

T مجموع جواب های حقیقی معادله $x^2 - 2x - \frac{2}{x} + \frac{1}{x^2} - 1 = 0$ کدام است؟ $\checkmark$ (۱) ۲ (۲) -۲ (۳) $\frac{3}{x^2}$ (۴) معادله جواب حقیقی ندارد.

A

مراحل حل معادلات گنگ

۱. یاد دهم: معادلات گویا
۲. یاد دهم: معادلات گنگ
۳. دهم: تعیین علامت
۴. دهم: نامعادلات

نامعادلات و معادلات

معادله گنگ

مجموعات زیر، ادیکالین

طرفین به توان فرجه، ادیکال

$$\sqrt{x+6} - \sqrt{2x+5} = 1 \rightarrow \sqrt{x+6} = \sqrt{2x+5} + 1$$

$$x+6 = 2x+5 + 2\sqrt{2x+5} + 1 \rightarrow -x = 2\sqrt{2x+5} \rightarrow x^2 = 8x+20$$

$$\rightarrow x^2 - 8x - 20 = 0 \rightarrow (x-10)(x+2) = 0 \rightarrow \begin{cases} x=10 \text{ (X)} \\ x=-2 \text{ (✓)} \end{cases}$$

روش حل: ادیکالو تنها کن ← به توان فرجه، ادیکال برسون ← فاینال چک!

چک کن که آیا جواب های درست آمده در معادله اصلی صدق می کنند؟

FINAL CHECK

T اگر $x=4$ یکی از جواب های معادله $x+a=\sqrt{5x-x^2}$ باشد، جواب دیگر آن کدام است؟

۱) $\frac{1}{2}$ ۲) ۲   ۳) ۳   ۴) ✓ جواب دیگری ندارد.

A

T مجموع جواب های معادله $\sqrt{2-x}-4=x^2-4x$ کدام است؟

۱) ۴   ۲) ۱   ۳) ۲   ۴) ✓ ۳

A

T معادله $\frac{1}{\sqrt{2-x}+2} - \frac{1}{2-\sqrt{2-x}} = \frac{2-x}{5\sqrt{2-x}}$ چند ریشه مثبت دارد؟ (تجربی خارج ۱۴۰۱)

۱(۲) ✓ صفر (۱) ۲(۳) ۳(۴)

A

T معادله $\sqrt{2x-3} = \sqrt{x} + \sqrt{x-2} - \sqrt{2-x}$ چند ریشه حقیقی دارد؟ (تجربی دی ۱۴۰۱)

۱(۳) ۲(۲) ۳(۱) ۰(۴) ✓

A

T جواب معادله $\sqrt{x}^2 = (3 - \sqrt{-x})^2$ در کدام بازه قرار می گیرد؟

۱(۲) ۲(۰, ۱) ۳(-۲, ۰) ۴(-۳, -۲) ✓

A

خبر عبارات بزرگتر یا مساوی صفر نرا (در تعیین علامت بی تاثیر نرا)

$\sqrt[n]{x} \geq 0$ $|x| \geq 0$ $(x)^2 \geq 0$

$y = ax^2 + bx + c$, if $\Delta \leq 0$ & $a > 0 \rightarrow y \geq 0$

توجه اگر جمع چند فیار مساوی صفر باشه، باید تک تکلشون همزمان صفر باشن!

T معادله $4\sqrt{x^2} - 4 + 2\sqrt{x^2} - 3x + 2 = 0$ چند ریشه دارد؟

(۱) دو ریشه با علامت های مختلف   (۲) چهار ریشه
(۳) یک ریشه مثبت ✓   (۴) یک ریشه منفی

A

نامعادلات و معادلات

۱ یازدهم معادلات گویا

۲ یازدهم معادلات گنگ

۳ دهم تعیین علامت

۴ دهم نامعادلات

علامت خط در شرایط مختلف $y = ax + b$

a > 0

a < 0

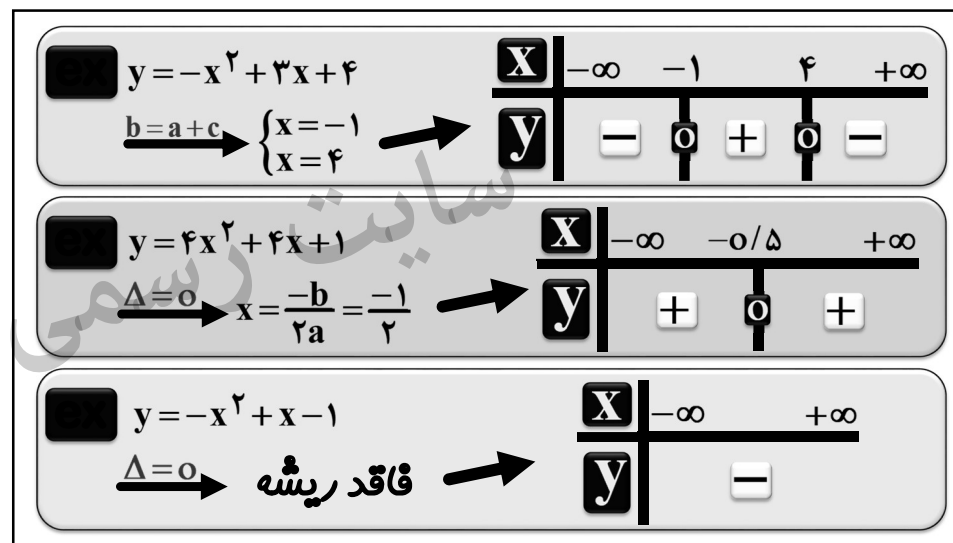
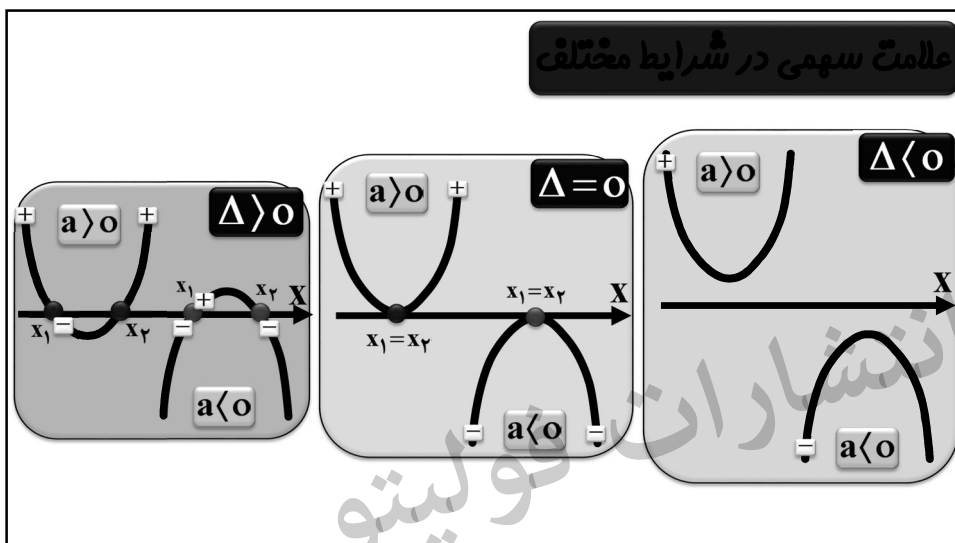
$y = -3x + 6$

$x = 2$

x	-∞	2	+∞
y	+	0	-

T عبارت $A = b - \frac{2x}{3}$ برای مقادیر کمتر از $\frac{1}{3}$ همواره مثبت و برای مقادیر بیشتر از $\frac{1}{3}$ همواره منفی است. مقدار b و مقدار عبارت به ازای $x = \frac{-1}{3}$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$ و $\frac{-2}{3}$ (۲) $\frac{-1}{3}$ و $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{-2}{3}$ و $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ و $\frac{2}{3}$ ✓

T اگر مجموعه جواب نامعادله $-x^2 + bx - c \geq 0$ به صورت $\{x: -3 \leq x \leq 1\}$ باشد، چند عدد صحیح در نابرابری $(1-b)x^2 + 3x + 2c < 0$ صدق می کند؟ (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

A

_____

_____

_____

_____

توجه

تعیین علامت $\frac{(ax+b)(cx+d)}{(cx+d)}$ شبیه تعیین علامت $(ax+b)(cx+d)$ است، فقط با این تفاوت که مخرجش نباید صفر شود. همین!

$\frac{-x+2}{x+1} \geq 0$ $\xrightarrow{a \text{ منفیه، پس بین دو ریشه است که مثبت!}}$ $-1 < x \leq 2$

$\frac{x+3}{-3x+6} < 0$ $\xrightarrow{a \text{ منفیه، پس خارج دو ریشه است که منفیه!}}$ $x > 2$ یا $x < -3$

علامتگذار $a > 0$

۱ if $x^2 \geq a^2 \leftrightarrow x \geq a$ or $x \leq -a$ ۲ if $x^2 \leq a^2 \leftrightarrow -a \leq x \leq a$

۳ if $|x| \geq a \leftrightarrow x \geq a$ or $x \leq -a$ ۴ if $|x| \leq a \leftrightarrow -a \leq x \leq a$

$x^2 - 16 > 0 \rightarrow x^2 > 16 \rightarrow x > 4$ or $x < -4$

$x^2 - 5 \leq 0 \rightarrow x^2 \leq 5 \rightarrow -\sqrt{5} \leq x \leq \sqrt{5}$

$|x| - 2 \geq 0 \rightarrow |x| \geq 2 \rightarrow x \geq 2$ or $x \leq -2$

روش کلی تعیین علامت

برای تعیین علامت عبارتی شبیه $\frac{\text{عدد}}{\text{عدد}}$ ، در یک جدول تک تک عوامل را تعیین علامت می‌کنیم و سپس علامت‌ها را در هم ضرب می‌کنیم.

در نهایت هواسمان باشد، عبارت کلی در ریشه‌های مخرج تعریف نمی‌شود.

$x=1$ $x=\pm 2$

$x^3=1$ $x^2=4$

$a = \frac{(-x^3+1)\sqrt{x^2-4}}{(x^2+3x-4)^3|x|} \geq 0$

$b = (-x^3+1)$ $c = (x^2+3x-4)^3|x|$

$(x+4)(x-1)$ $x=0$

$\begin{cases} x=-4 \\ x=1 \end{cases}$

X	$-\infty$	-4	-2	0	1	2	$+\infty$
a	+	+	+	+	0	-	-
b	+	+	0	-	-	0	+
c	+	0	-	-	0	+	+
A	+	+	0	+	+	0	-

$(-\infty, -4) \cup [-2, 2] - \{0, 1\}$

انواع ریشه

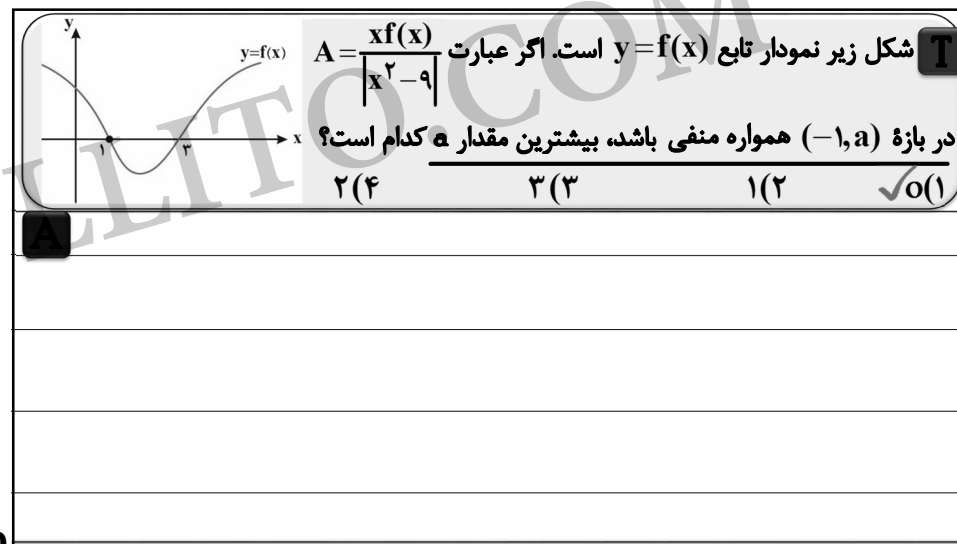
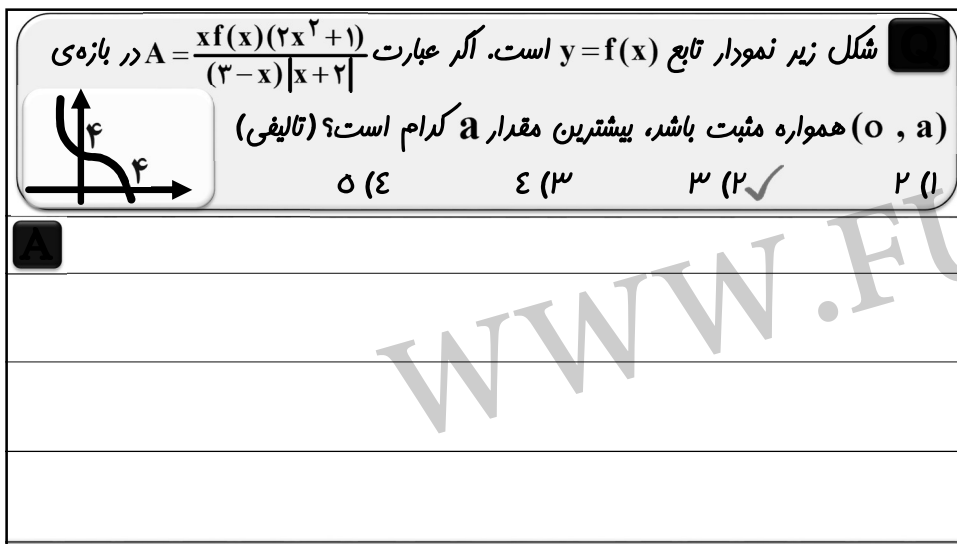
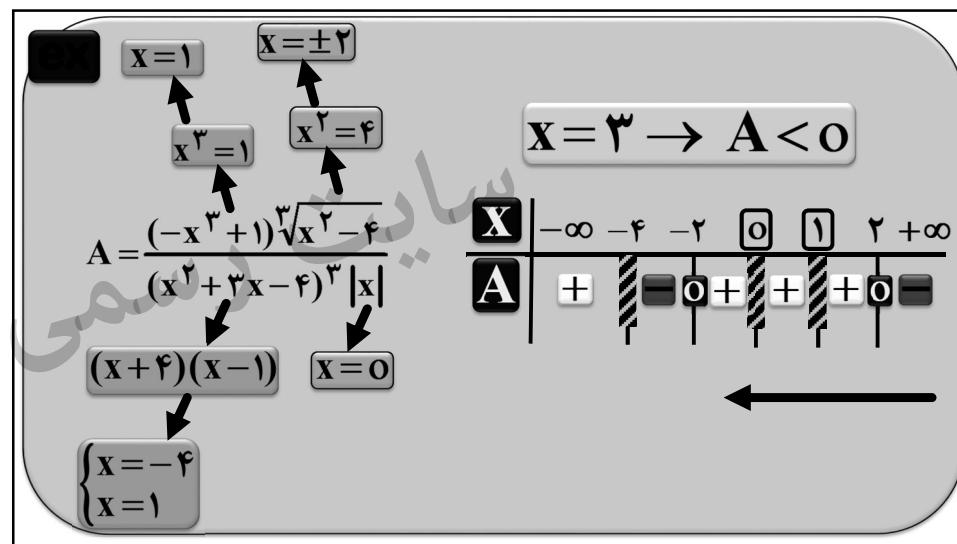
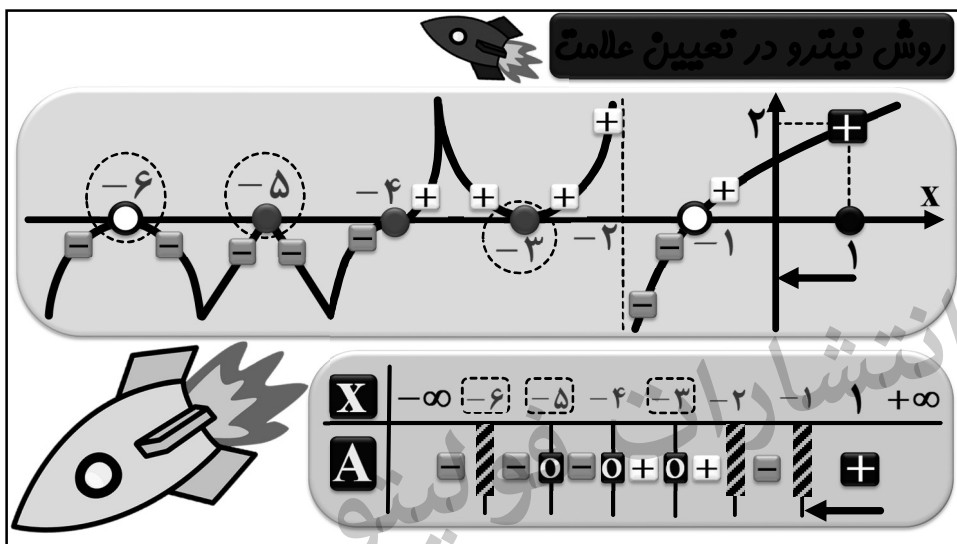
$y = (x-1)$

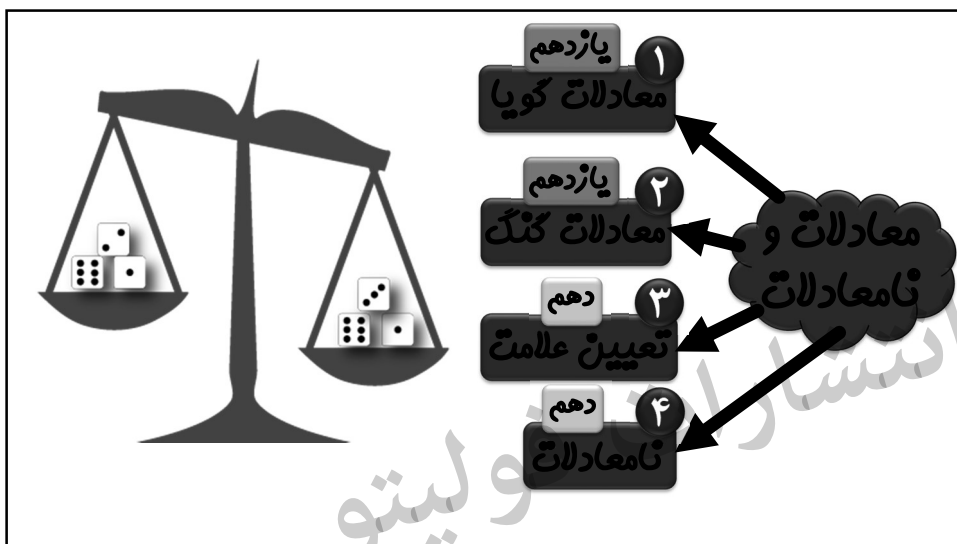
$y = (x-1)^2$

$y = (x-1)^3$

$y = |x-1|$

T با توجه به نمودار تابع $y=f(x)$ ، مجموعه جواب نامعادله $\frac{|x-1|f(x)}{4x-x^2} \geq 0$ شامل چند عدد طبیعی یک رقمی است؟

۸ (۴)   ۷ (۳)   ۶ (۲) ✓   ۵ (۱)

A

T مجموعه جواب های حقیقی نامعادله $x^3 - 3x^2 + 3x - 1 > \frac{3}{4}x(x-1)^2$ کدام است؟

$\{x | -3 < x < 1\}$ (۴) $\{x | x < -2\}$ (۳) ✓ $\{x | x < -1\}$ (۲) $\{x | x > -3\}$ (۱)

A

مقایسه دو نمودار

$f > g \Rightarrow (1, 3)$ f بالای g است

$f \leq g \Rightarrow (-\infty, 1] \cup [3, +\infty)$ f بالای g نیست

$f < g \Rightarrow (-\infty, 1) \cup (3, +\infty)$ f پایین g است

$f \geq g \Rightarrow [1, 3]$ f پایین g نیست

$f > 0 \Rightarrow (-1, 5)$ f بالای محور x است

$f \leq 0 \Rightarrow \mathbb{R} - (-1, 5)$ f بالای محور x نیست

$f < 0 \Rightarrow \mathbb{R} - [-1, 5]$ f پایین محور x است

$f \geq 0 \Rightarrow [-1, 5]$ f پایین محور x نیست

T هرگاه در سوالی گفته شد تابع f از تابع g در بازه (a, b) بالاتر یا پایین تر است، برای مقاصبی a و b به جای حل نامعادله، معادله $f = g$ را حل کنید!

T نمودار تابع $f(x) = x^2 + x$ در بازه (a, b) زیر نمودار تابع $g(x) = 4x + 4$ قرار دارد.

بیشترین مقدار $b - a$ کدام است؟ $(1) 3$ $(2) 4$ $(3) 5$ $(4) 6$

A

T در بازه (a, b) ، نمودار تابع $y = -x^2 - \frac{1}{4}x + \frac{9}{4}$ ، بالاتر از نمودار تابع $y = 2x + |x|$ است.

طول نقطه وسط این بازه کدام است؟ $(1) -2$ $(2) -1/5$ $(3) -1$ $(4) -4/5$

A

T نمودار تابع با ضابطه $f(x) = x^3 - 4x^2 - x + 4, x > -1$ در بازه (a, b) زیر محور x است.

بیشترین مقدار $b - a$ کدام است؟ $(1) 5$ $(2) 3$ $(3) 4$ $(4) 2$

A

T نامعادلات قدرمطلقی

هرچا راه داد از قانون ۳ و ۴، تفنگدار، استفاده کن!

T مجموعه جواب نامعادله $\left| \frac{2-x}{2x-3} \right| > 1$ ، به صورت کدام بازه است؟

$(1) \left(1, \frac{3}{2}\right)$ $(2) \left\{\frac{3}{2}\right\} - \left(1, \frac{5}{4}\right)$ $(3) \left(\frac{3}{2}, \frac{5}{4}\right)$ $(4) \left(\frac{5}{4}, 2\right)$

A

T مجموعه جواب نامعادله $\left| \frac{x-2}{3} - x \right| \leq 2$ ، کدام است؟

☐ $[-2, 4]$ (1)
 ☐ $[-2, 1]$ (2)
 ☐ $[-3, -2] \cup [-1, 1]$ (3)
 ☒ $[-4, 2]$ (4) ✓

A

T اگر یک قدرمطلق در عبارت دیدی آن را در دو حالت تعیین علامت کن!

T مجموعه جواب نامعادله $|x^2 + 1| > |x - 2| - 2x + 1$ ، به صورت کدام بازه است؟

☐ $(-2, 1)$ (1)
 ☐ $(-1, 1)$ (2)
 ☐ $(-1, 2)$ (3)
 ☒ $(1, 2)$ (4) ✓

A